

M. 5092 / 117

A. K. m. tud. egyetem
fizikai intézetében vég-
zett gyakorlatok naplója.
188 $\frac{1}{2}$ II.

CYARI **JELVÉNY**

POSNER KÁROLY LAJOS
első magyar
VONALZÓ-INTÉZET KÖNYVGYÁR.
KÖ-és KÖNYV-NYOMDÁJÁBOL
BUDAPESTEN

Rsz.	lap.	Ár.
41	50	88

Egy hasonló könyv megrendelésénél elegendő a fentebbi számok megjegyzése.

165092/117

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

50

A gyakorlatokban részt vettek:

Bauer Frigyes.

Bittenbinder Miklós

Edelmann Sebő

Ferál Ottó

Gruber Nándor

Hegedüs György

Juckel Gyula

Kánery Jenő

Karai László

Linda László

Martiny László

Csiby Péter

Mondl József

Nicolits László

Ormay Lajos

Somlyay Lajos

Szabó József

Szabó József

Székely László

Szerényi Géza

Szujáros Miklós

Sztrisseneer Károly

Váter József

Lehner Vilmos

A gyakorlatokban részt vettek:

Bauer Frigyes.

Bittenbinder Miklós

Edelmann Sebő

Ferál Ottó

Griber Nándor

Hegedüs György

Juckel Gyula

Kánery Jenő

Kurai László

Linda László

Martiny László

Csiby Péter

Mondl László

Nicolits László

Ormay Lajos

Somlyay Lajos

Szabó László

Szabó László

Székely László

Szerényi Géza

Szujártó Miklós

Sztrissener Károly

Váter László

Lehner Vilmos

1. Törésmutató meghatározása plan-paralell lemezekben.

a. Mikroszkóp és Kathetometer segítségével.
 Törésmutató a kép emelkedéséből $n = \frac{d}{d-m}$

b. Az ophthalmometer elve alapján.
 Törésmutató a kép eltolódásából $n = \sin^2 i \left(1 + \frac{d \sin^2 i}{(d \sin i - h)^2} \right)$

A dolgozó neve:	Anyag	A törés ^o le- mer vas. lapján d	A kép emel- kedés m	Az anyag törésmuta- tója:	A lemez vastagsága d	A becsis- zög i	A kép elto- lódása h	Törésmu- tató:
Dékny István 1882 Január 20	üveg I.	562	193.5	1.525	2.69 mm	31.1°	0.55 mm	1.5395
	" II	1080	376	1.534				
Mondó József és Marsiny László $\frac{21}{7}$	üveg △	1073	367	1.5198	5.49	43°	155	
	▽	896	291	1.4644				
Bauerhigyes Somyay Lajos Lindau László 1882 január 25	üveg △	1075	367	1.5185	2.745	53	218-109	
	▽	800	274	1.5209				
Beckmann Jan. 25.		1083.	373.6.	1.525		42° 6'	163.3	
Edelmann Sebőfy Leabó József Jan. 27.	üveg	3.985 mm	1.36 mm	1.536	2.69 mm	46° 18'	1.5 mm	
	víz	25.82 mm	6.50 mm	1.33		25° 54'	0.44 mm	

Jörismutató planparalell le-
merékben meghatározása.

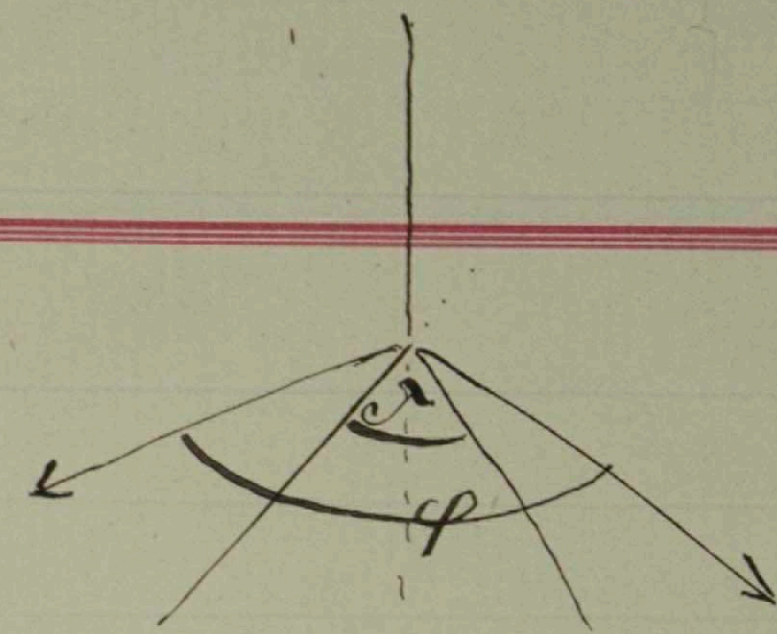
1. Jörismutató a kép ernelketéséből $n = \frac{d}{d-m}$

A dolgozó neve:	A jörismutató anyaga:	A körök le- mer vastagsága d	A kép ernelketés m. m	Az anyag jörismutatója n
Tüchel Gyula	üveg vör	5,45 mm	1,897 mm	1,527 1,332
Ormay Lajos	üveg	14,63 mm	5,06 mm	1,528
Frevenyi Géza	vör	2,543 mm	0,607 mm	1,314
Januar 28	quartz	14,41 mm	5,16 mm	1,557
Stanczy László	üveg	7,4 mm	2,51 mm	1,513
Stanczy László febr. 1.	vör	12,9 mm	3,225 mm	1,3333
Hegedüs György febr. 1.	üveg	$d = 7,21$ mm	$m = 2,49$ mm	$n = 1,52$
Bauer György II/1	quartz	$d = 7,16$	$m = 2,56$ mm	$n = 1,55$

2. Jörismutató a kép ellipszoidaritásból $n = \frac{d}{\sin i} \left(1 + \frac{d \cos^2 i}{d \sin i - h} \right)$

A lencze vastagsága d	A beesési szög i	A kép el- lipsoidaritása h	Jörismutató n
2,69 mm	48° 6'	0,975	1,499
"	41° 30'	0,87	1,564
5,79 mm	65° 30'	1,51 mm	1,4
"	34° 48'	0,60 mm	
"	45°	0,88 mm	1,502
2,7 mm	63° 48'	1,42 mm	1,397
2,69 mm	50° 12'	0,95 mm	1,59

2. a. Úvegprizma törőköjének

$$n = \frac{\sin \frac{D+i}{2}}{\sin \frac{i}{2}}$$

störésmutatójának meghatározása.

$D = \frac{D}{2}$ a prizma törőköje

D a minimális elhajlás.

A dolgozó neve	A dolgozat tárgya	A tárcsö beállítás a jobb oldalán viszravert fényességén	A tárcsö beállítás a bal oldalán viszravert fényességén	Ebből $D = \frac{D}{2}$	A tárcsö beállítás a nem tört minimális elhajlás fényességén	Ebből az elhajlás minimális D	A prizma törőköjének meghatározása
Edelmann Sebő Szabó József 1862. jún. 20.	Egy üveg hasáb (prizma) törésmutatójának meghatározása.	IV) 307° 43' 30" II) 307° 32' 30"	IV) 187° 32' 30" II) 127° 43' 30"	29° 54' 30"	IV) {207° 55' 30"} II) {187° 35' 30"} II) 27° 4' 20"	187° 35' 30" 7° 35' 30"	19° 28' 40" $n = 1.6187$
Lehner Vilmos	1.						
Pillenbinder Miklós	2.						
Omaj Lajos	1.	IV. 298° 20' 40" II 118° 20' 30"	IV. 238° 43' 10" II 58° 43' -"	29° 48' 45"	IV. 243° 57' 50" II 63° 58' 30"	IV 224° 28' 30" II 44° 28' 50"	19° 29' 30" 1.6216
Gerényi Géza	2.	IV. 252° 14' 40" II 12° 34' 30"	IV. 192° 34' 20" II 72° 15' 40"	29° 50' 22"	IV. 192° 34' 20" II 372° 34' 30"	IV. 173° 5' 50" II 353° 5' 40"	19° 28' 40" 1.6205
Bauerfrigyos Hegedüs György 1886. január 25		II 349° 10' - II 169° 9' 50"	II 229° 30' 30" II 49° 38' -"	29° 54' 2"	II 215° 29' 30" I 35° 30' -"	III 229° 55' 40" I 49° 55' 50"	19° 27' -" $n = 1.618$
Károly Lénárd Füzesné Székely		IV. 226° 8' II. 46° 8' 20"	IV. 285° 51' 20" II. 105° 52' 20"	29° 51' 50"	IV. 206° 50' 30" II. 26° 50' 30"	IV. 225° 51' II. 45° 51' 30"	19° 40" $n = 1.6283$

Úvegprisma törőerőjének és törésmutatójának meghatározása.

A dolgozó neve:	A dolgozat tárgya:	A láncok beállításánál jobb oldalán visnavert fényvonal	bal oldalán visnavert fényvonal	Ebből $\gamma = \frac{\varphi}{2}$	A láncok beállításánál a <u>max. töltés</u> fényvonalára	a <u>minimum</u> fényvonalára	Ebből az elhajlási szög δ	A prizma a sugárjának törésmutatója
Pékny István Jan. 27.	I. } II. } üveg hasáb	IV. 222° 40' 50" } II. 42° 40' 50" } III. 72° 51' 50" } I. 252° 51' 40" }	IV. 282° 22' 00" } II. 102° 22' 50" } IV. 222° 36' 00" } II. 42° 36' 00" }	$\gamma_1 = 29^\circ 55' 48''$ $\gamma_2 = 29^\circ 52' 7''$	I. 285° 23' 50" } III. 105° 24' 40" } II. 104° 34' } I. 284° 32' }	I. 304° 55' 10" } III. 124° 55' 30" } IV. 123° 14' 15" } II. 284° 32' }	$\delta_1 = 19^\circ 31' 5''$ $\delta_2 = 19^\circ 13' 41''$	1.6210 1.6107
Morvó István Marsinglások Jan. 28. án	üveg hasáb	IV. 195° 24' 30" } II. 135° 27' 20" }	IV. 375° 25' 20" } II. 315° 26' 40" }	$29^\circ 28' 47''$	I. 224° 25' 20" } III. 74° 26' 40" }	I. 232° 26' 00" } II. 92° 51' 40" }	18° 25' 0"	
Jukel Gyula Kijártó Miklós	üveg hasáb	II. 48° 52' 20"	104° 106' 30" II. 48° 52' 20"	$29^\circ 57' 5''$	II. 48° 24' 10" I. 28° 31' 38"		19° 53' 40"	1.6187
Linda Károlócs Somlyay Lajos február 1. éj.	I. } II. } üveg hasáb	IV. 63° 39' 20" } II. 242° 39' 20" } I. 153° 39' 20" } III. 67° 45' 50" } II. 337° 45' 40" } I. 247° 45' 50" } III. 157° 45' 50" }	IV. 123° 25' 40" } II. 303° 25' 50" } IV. 127° 28' 20" } II. 307° 28' 10" }	$29^\circ 53' 12''$ $29^\circ 57' 24''$	IV. 100° 48' 30" } II. 280° 46' 50" } IV. 100° 48' 20" } II. 280° 47' 20" }	IV. 120° 16' 20" } II. 300° 16' 10" } IV. 120° 15' 40" } II. 300° 15' 40" }	$19^\circ 28' 35''$ $19^\circ 27' 35''$	1.611 1.592
Beckmann	I } II } I } II } I } II }	149° 5' 10" } 229° 4' 50" } 216° 26' 16" } 26° 25' 20" }	118° 52' 20" } 298° 52' 20" } 118° 52' 20" } 298° 52' 20" }	$29^\circ 52' 5''$	I. 258° 57' 16" } II. 178° 57' 20" }	18° 16' 10" } 198° 15' 50" }	19° 18' 30"	1.5801
Gyula Vándor	I } II } I } II }			$\gamma_1 = 29^\circ 52' 50''$ $\gamma_2 = 29^\circ 50' 27''$			19° 29' 19° 27' 55"	1.6197 1.6205

Folyadékok törésmutatójának meg. határozása a totális reflexióból.

A dolgozó neve:	Folyadék:	A prizma törésmutatója:	A társas be- ar. az alapon visszaverő fényre	állítási a törés mértékének átlagos fényre φ_0	A prizma anyagának törésmutatója n_{01}	$\frac{\sin \varphi_0}{n_{01}} = \sin \varphi_1$ ahol φ_1 értéke:	A folyadék törésmutatója n_{12} és n_{01} közötti különbség:	
Uckel Gyula Füjártó Miklós.								
Gruber Sándor.	víz.	$29^\circ 52' 50''$ $29^\circ 58' 27''$		$44^\circ 10' 45''$ $44^\circ 15' 2''$	1.6197. 1.6205	$25^\circ 29' 8''$ $25^\circ 30' 47''$	$1.33270 = n_{02}$ $n_{12} = 0.8227$ 1.33275 $n_{12} = 0.82269$	
Izény István.	víz	$J_1 = 29^\circ 55' 48''$ $J_2 = 29^\circ 52' 7''$	I.) $285^\circ 31' 20''$ II.) $105^\circ 32' 40''$ III.) $13^\circ 22' 40''$ IV.) $193^\circ 21' 40''$	I.) $104^\circ 31' 15''$ II.) $284^\circ 30' 0''$ III.) $104^\circ 32' 10''$ IV.) $284^\circ 30' 0''$	$44^\circ 29' 19''$ $44^\circ 25' 12''$	1.6107 1.6210	$25^\circ 47' 20.9''$ $25^\circ 34' 47''$	$n_{02} = 1.3309$ $\varphi_1 = 55^\circ 40' 8''$ $n_{02} = 1.3351$ $\varphi_1 = 55^\circ 26' 54''$
Somlyay Lajos és Linda László	víz	$J = 29^\circ 52' 18''$	I.) $180^\circ 29' 20''$ II.) $9^\circ 20' 10''$ III.) $276^\circ 8' 30''$ IV.) $96^\circ 9' 50''$	I.) $280^\circ 24' 30''$ II.) $100^\circ 28' 50''$	φ_0 $43^\circ 18' 08''$	1.611 1.597	$24^\circ 29' 04''$	$n_{02} = 1.344$ $\varphi_1 = 54^\circ 21' 22''$

Mordt Lösefok
Martinyläyler
abr. 4. en

Suyato

3. Törésmutató a polarizációs-szög meghatározásából.

Munkás neve:	Anyag:	Törésmutató beállítása a pol. szög alatt visszaverés nélkül becsült fény sugarra		Az anyag polarizációs szöge ρ	Az anyag törésmutatója n
		278° 15' 30"	182° 56' 50"		
Marsinglós László	üveg	278° 15' 30"	182° 56' 50"	65° 18' 40"	1,548
Mészáros József 1882. február 4-én					
Somlyay László	sötét üveg	173° 52' 40"	108° 24' 20"	~~65° 28' 20"~~ 57° 15' 50"	1,549715
Linda László 1882. február 8-án	Beryll	161° 34' 10"	108° 28' 30"	~~59° 45' 40"~~ 63° 27' 10"	1,091164
	üvegprizma	174° 13' 30"	108° 24' 30"	~~58° 26' 40"~~ 55° 37'	1,644956
Székely István	sötét üveg	IV) 270° 51' 10" II) 90° 52' 30"	IV) 204° 24' 10" II) 24° 25' 0"	56° 46' 23"	1,526
Kerecsnartó István	gyöngyház	IV) 268° 27' 40" II) 88° 27' 50"	IV) 203° 46' 15" II) 23° 46' 20"	57° 39' 17"	1,579
Edelmann László	sötét üveg	I) 205° 44' 20" II) 25° 44' 20"	I) 274° 41' 30" II) 94° 42' 30"	55° 57' 25"	1,4742
László József	üveg prizma	I) 27° 26' II) 207° 25' 30"	I) 274° 41' 30" II) 94° 42' 30"	56° 21' 45"	1,5023

Munkás neve:	Anyag:	Törésmutató beállítása a visszaverés nélküli fényre		Az anyag polarizációs szöge ρ	Az anyag törésmutatója n
		204° 32' 0"	157° 01' 40"		
Tückel Gyula	Beryll	204° 32' 0"	157° 01' 40"	66° 11' 50"	2,267
Lijártó Miklós	üvegprizma	173° 20' 10"	109° 13' 10"	57° 56' 30"	1,596
Demény Lajos	sötét üveg	13° 41' 30"	79° 8' 30"	57° 16'	1,556
Szerényi Géza 1882. II.	Beryll	23° 9' 30"	79° 49' 10"	61° 40' 10"	1,855
Hlegedius György	sötét üveg	88° 40' 40"	155° 20' 40"	56° 40' 0"	1,53
Pauerpignyes 1882. február 15	Beryll	155° 47' 20"	205° 23' 10"	65° 12' 5"	2,16
Páncsics László	sötét üveg	307° 9'	373° 24'	56° 51'	1,53
Sztrisseneer Flóra febr. 15-én					

4. Optikai eszközök

1. Egyszerű nagyító (lupa)

$$N = \frac{l}{f} = \frac{l}{f} + 1$$

l a vizsgált tárgy alsó határa

λ a tárgy távolsága

f a gyújtó tényleg gyújtópontjának

2. f a Silbermann-féle fotometeren kalibrorandó mély.

$$f = \frac{x_2 - x_1}{\frac{t_2}{k_2} - \frac{t_1}{k_1}}$$

x_2, x_1 a lemezek középső távolsága a tárgy középsőjétől 1 és 2. részben

2. részben; $\frac{t_2}{k_2}, \frac{t_1}{k_1}$ a tárgy

1. rész mélységének viszonya.

A dolgozó neve:	A dolgozó lemeze távolsága alsó határa	x_2	$\frac{t_2}{k_2}$	x_1	$\frac{t_1}{k_1}$
Károly Lénárd	90 ^{mm}	165,5 ^{mm}	1361 ^{mm}	185,2 ^{mm}	22302 ^{mm}
Sztrissonecz Klára	80 ^{mm}				
Edelmann Sebő	110 ^{mm}	134,0	1	159,8	18 ^{mm}
Szabó József	100 ^{mm}	134,9	1	174,5	2

nagyítása

2. Tárcsa

2. Az egyik szem a tárcsán keresztül,

a másik pedig szabad szemmel a felállított objektív

tel. A nagyítás az összehasonlított viszonyait

kiegészítve kiderül. - Ugyanezen eljárás össze

vetésével megkapjuk a tárcsa nagyítását.

3. Mikroszkóp. $N = n_1 \cdot n_2$, ahol n_1 az objektív,

f	Az egyszerű nagyító nagyítás mélysége tárcsán	A tárcsa nagyítás mélysége tárcsán	Randó mélysége
38,1 ^{mm}	3	3,25 3,1	20
39,13	4	3,89	
39,6	2	3,77	

Optikai eszközök

nagyítása

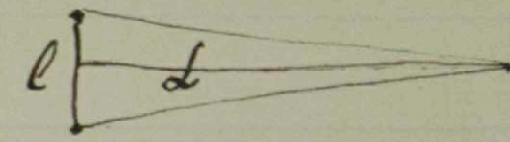
A dolgozó neve:	A dolgozó tisztá lü. látolása alsó határa	x_1	t_1 $\frac{t_1}{k_1}$	x_2	t_2 $\frac{t_2}{k_2}$	f
1882. február 11-én Mond József Martinyi úzól	73 mm	214 mm	$\frac{15}{8}$	189 mm	$\frac{13}{5}$	41.6 mm
Juckel Gyula Kijárási úzól	93 mm	193.2	$\frac{10}{4}$	147.6	$\frac{7}{5}$	41.4 mm
Hegedűs György Pauer úzól	100 mm	191.4 mm	$\frac{12}{5}$	169	$\frac{13}{7}$	41.26 mm
1882. feb. 8. Linda László Somlyay Lajos február 15-én	105 mm	202.1	$\frac{22}{8}$	212	3	39.6 mm

Távcső			Mikroszkóp		
Árnyékosítási nagyság	A lát. cső me.	Nagyítás	Objektív nagysága	Objektív lát. nagysága	$N = \frac{H_1}{H_2}$
3 mm	3.25 mm	csillagászati földi 20	3	7	21
3.	3.24	csillag. földi 20			
3.2	3.42	Földi csillagászat 19			
		földi 20			
3.5 mm	3.52 mm				

5. A Fresnel-féle

$\lambda = 58$ μ és λ a fény hullámhossza, s a
képek távolsága, r az objektív a mélységi távolság

$$s = \frac{r}{2}$$

tükör Részlet.

minimumok egyenlő távolságra, ϵ a tükrök által adott
jávót tekintve.

A dolgozó neve	A objektív távolság középpontja és a képek távolsága középpontja	A objektív távolság középpontja és a képek távolsága középpontja	A objektív távolság középpontja és a képek távolsága középpontja	A objektív távolság középpontja és a képek távolsága középpontja	A objektív távolság középpontja és a képek távolsága középpontja	A objektív távolság középpontja és a képek távolsága középpontja	A objektív távolság középpontja és a képek távolsága középpontja	A objektív távolság középpontja és a képek távolsága középpontja
Trockel Gyula Kijáró Miklós			1.2 mm	1713 mm				
Demény Lajos								
Kovács György								
Pék István	~~5.64 mm~~ 1.026	2.773	0.3703 mm	2450 mm	5.64 mm	0.13314 mm	0.000612	
Linda László és Sándor Lajos			0.36197 mm	2670 mm	1.9291 mm	0.00072251 mm	0.12048 mm	0.000795

A Fresnel-féle

A dolgozó neve:

Dr. okl. mérnök meghatározás	Ugyanaz a 40. számú menetű zassáti adre.	A csavar- mal magy- saja.

tükörRiserlet.

A fényforrás lámpa a fo- nyóként székelt	A tükrök állít- ásait két két egyminél is lámpa	A képek lit- saja	Két minimum egyminél is lámpa	A karmitt fényvissza- tükrözés

B. A Newton-jele

$$\lambda = \frac{4D}{2k} \cos r = \frac{R_k^2}{kR} \cos r$$

hol D a vákony le-
felület görbületi m-

A görbületi sugar meghatarosasi: $R = \frac{h^2 + c^2}{c \cdot h^2}$

A gömbfelület görbületi sugarának

A dolgozó neve:	h	c	t	R	x
Edelmann Sebőfy Szabó József			43° 34'	11.08 mm	2050
Mittendorfer Miklós			61° 10'		2815 mm
Ormay Lajos Febr. 25. Kerecsényi György					2805 mm
Franczy Lénárd is Strusseneer Karoly					1375 mm

pires gyűrűk

mer vastagsága a k -dik minimális gyűrű helyén, R a gömb-
gömb, R_k a k -dik min. gyűrű sugara, r a beesési szög.

vagy $\frac{1}{\xi} - \frac{1}{x} = \frac{2}{R}$

meghatározasi

ξ	R	r	longuait minimális gyűrűk m- garai	Control- szám	szám- szám	szög h- lambdának
1490			$R_2 = 5,499$ $R_3 = 6,165$ $R_4 = 6,746$ $R_5 = 7,297$ $R_6 = 7,828$	$\frac{R_2}{R}$ $\frac{R_3}{R}$ $\frac{R_4}{R}$ $\frac{R_5}{R}$	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{8}$	$0,000496$ $0,0004974$ $0,0005009$ közp. $0,0004981$
1595			$R_5 = 10,26$ $R_6 = 8,015$ $R_7 = 8,785$ $R_8 = 9,551$ $R_9 = 10,260$	$\frac{R_5}{R}$ $\frac{R_6}{R}$ $\frac{R_7}{R}$ $\frac{R_8}{R}$		
1593	10135 mm	60° 28'	$R_1 = 7,492$ mm. $R_2 = 8,45$ mm. $R_3 = 9,27$ mm. $R_4 = 9,90$ mm. $R_5 = 10,61$ mm.	$\frac{R_1}{R}$ $\frac{R_2}{R}$ $\frac{R_3}{R}$ $\frac{R_4}{R}$ $\frac{R_5}{R}$		
1067	9510 mm	52° 4'	$R_1 = 3,26$ $R_2 = 4,64$ $R_3 = 5,68$ $R_4 = 6,66$	$\frac{R_1}{R}$ $\frac{R_2}{R}$ $\frac{R_3}{R}$ $\frac{R_4}{R}$	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{8}$	$\lambda = 0,000457$

A Newton-féle

A görbületeli sugarú megvalósítás

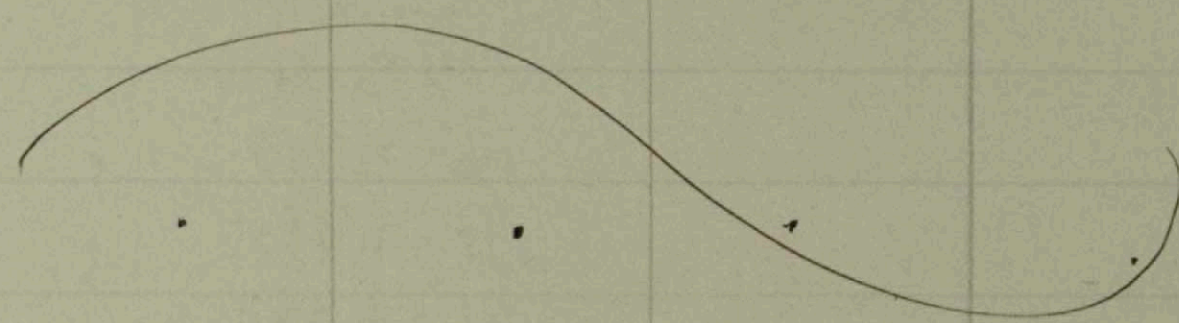
A dolgozó neve:

h e f R x

Tuckel Gyula

1405
1325

Hegedűs György
Bauerpágyas

1415 ^{mm}

másc. 1re

$$R = 2x \frac{m}{m' - m}$$

Képlet szerint

x m m'
1445 mm   684   870
1268

Izény István.

Sínes görbék.

tan

β	R	α	A megvalósított min. gyáriuk Engereré 9. 9 + 96...	Contr. párnák kánt	A fény hullám-hossza	
2020 1770	{ 9885	58°34'	$\rho_1 = 3,475$ $\rho_2 = 5,01$ 5,44 7,24 ----- 3,04 4,44 5,47	$\frac{\rho_1}{\rho_2} = \frac{1}{2}$	köréperit 0,000540 köréperit 0,000589	
1260 ^{mm}	9500 ^{mm}	52°5'	3,44 = ρ_2 4,90 6,03 6,97 7,80 8,54 9,86 11,01 13,51 15,5	0,0004883 0,0004946 0,0004965 0,0004979 0,0004981 0,0004977 0,0004980 0,0004966 0,0004984 0,0004930	köréperit $A = 0,0004959$	
$m' - m$ 186	R 10627 mm	α 63°30'	$\rho_1 = 3,52$ mm $\rho_2 = 5,17$ $\rho_3 = 6,42$ $\rho_4 = 7,49$ $\rho_5 = 8,41$ $\rho_6 = 9,19$ $\rho_7 = 10,03$ $\rho_8 = 10,77$ $\rho_9 = 12,04$ $\rho_{10} = 14,71$	$\frac{\rho_1}{\rho_2} = 0,68$ $\frac{\rho_2}{\rho_3} = 0,805$ $\frac{\rho_3}{\rho_4} = 0,857$ $\frac{\rho_4}{\rho_5} = 0,890$ $\frac{\rho_5}{\rho_6} = 0,923$ $\frac{\rho_6}{\rho_7} = 0,916$ $\frac{\rho_7}{\rho_8} = 0,916$ $\frac{\rho_8}{\rho_9} = 0,916$ $\frac{\rho_9}{\rho_{10}} = 0,916$	$\sqrt{\frac{\rho_1}{\rho_2}} = 0,70$ $\sqrt{\frac{\rho_2}{\rho_3}} = 0,81$ $\sqrt{\frac{\rho_3}{\rho_4}} = 0,86$ $\sqrt{\frac{\rho_4}{\rho_5}} = 0,894$ $\sqrt{\frac{\rho_5}{\rho_6}} = 0,912$ $\sqrt{\frac{\rho_6}{\rho_7}} = 0,960$ $\sqrt{\frac{\rho_7}{\rho_8}} = 0,70$ $\sqrt{\frac{\rho_8}{\rho_9}} = 0,81$ $\sqrt{\frac{\rho_9}{\rho_{10}}} = 0,86$ $\sqrt{\frac{\rho_{10}}{\rho_{11}}} = 0,89$	0,000520 mm 561 576 588 593 591 602 594 613 605 0,000483 533 588 592 604 0,000560 mm

A Newton-jele

A görbületeli sugarú meglátás

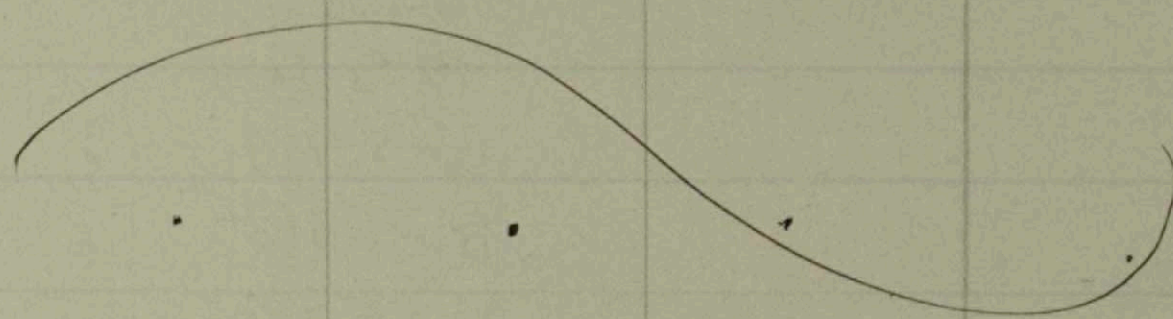
A dolgos' neve:

h	e	f	R	x

Tuchel Gyula

1405
1325

Hegedüs György
Bauerpágyas

1715^{mm}

márc. 1^{én}

$$R = 2x \frac{m}{m' - m}$$

Képlet szerint

x	m	m'
1445 mm	684	870
	1268	

Izény István.

Sínes görbék.

tan

ξ	R	α	A megjelölt min. gyökösük összeg	Control. párosított	A fény hullám-hossza	
2020	9885	58°34'	$\rho_1 = 3,475$	$\frac{\rho_1}{\rho_2} = \frac{1}{2}$	Köréperít 0,000540	
1770		58°26'	$\rho_2 = 5,01$			
			3,44 4,90 6,03 6,97 7,80 8,54 9,86 11,01 13,51 15,5		Köréperít 0,000589	
1260 ^{mm}	9500 ^{mm}	52°5'	3,44 = ρ_2		Köréperítés	
			4,90 6,03 6,97 7,80 8,54 9,86 11,01 13,51 15,5	0,0004883 0,0004946 0,0004965 0,0004979 0,0004981 0,0004977 0,0004980 0,0004966 0,0004984 0,0004930	$\Delta = 0,0004959$	
$m' - m$	R	α	$\rho_1 = 3,52$ mm $\rho_2 = 5,17$ $\rho_3 = 6,42$ $\rho_4 = 7,49$ $\rho_5 = 8,41$ $\rho_6 = 9,19$ $\rho_7 = 10,03$ $\rho_8 = 10,77$ $\rho_9 = 12,04$ $\rho_{10} = 14,71$	$\frac{\rho_1}{\rho_2} = 0,68$ $\frac{\rho_2}{\rho_3} = 0,805$ $\frac{\rho_3}{\rho_4} = 0,857$ $\frac{\rho_4}{\rho_5} = 0,890$ $\frac{\rho_5}{\rho_6} = 0,923$ $\frac{\rho_6}{\rho_7} = 0,916$	$\sqrt{\frac{2}{4}} = 0,70$ $\sqrt{\frac{4}{6}} = 0,81$ $\sqrt{\frac{6}{8}} = 0,86$ $\sqrt{\frac{8}{10}} = 0,894$ $\sqrt{\frac{10}{12}} = 0,912$ $\sqrt{\frac{12}{14}} = 0,960$	0,000520 mm 561 576 588 593 591 602 594 613 605
186	10627 mm	63°30'			Köréperít hullám-hossza 0,000584 mm	
		49°3'	$\rho_1 = 2,8$ mm $\rho_2 = 4,16$ $\rho_3 = 5,35$ $\rho_4 = 6,20$ $\rho_5 = 7,00$	$\frac{\rho_1}{\rho_2} = 0,67$ $\frac{\rho_2}{\rho_3} = 0,77$ $\frac{\rho_3}{\rho_4} = 0,86$ $\frac{\rho_4}{\rho_5} = 0,88$	$\sqrt{\frac{2}{4}} = 0,70$ $\sqrt{\frac{4}{6}} = 0,81$ $\sqrt{\frac{6}{8}} = 0,86$ $\sqrt{\frac{8}{10}} = 0,89$	0,000483 533 588 592 604
					0,000560 mm	

Dolgozó neve

h

C

4

R

x

Σ

Linda László
és
Saulgyay Lejz

-

-

-

-

1092^{au} 136^{au}

R

x

a megmért
minimális
gyűrűk sú-
lyai

Control száma
sok

A fény hullám hossza

$e_1 = 3.39$

$e_2 = 5.80$

$e_3 = 6.35$

$e_4 = 7.41$

$e_5 = 8.36$

$e_6 = 9.24$

$e_7 = 10$

$e_8 = 10.75$

9.325 mcs 99.33'

0.000505

0.000485

0.000627

0.000641

0.000652

0.000680

0.000667

0.000708

0.000658

7. A fény hullámhosszá-

$$\lambda = \frac{2 \sin \frac{\alpha}{2} \cdot l}{m}$$

l a rács-elem szélessége

A dolgozó neve:	A mikroszkóp savarányát mérésre száza m.m.-elben	A rács-elem szélessége m.m.-elben d	δ_1	δ_2
Edelmann Sebőf Leabó József mért. 3.	0,2681 $\frac{m}{m}$	0,01837	1° 49'	3° 39' 55"
Pittenbinder Miklós	0,2676	0,01833	1° 50' 05"	3° 44' 10"
Csúny Lajos Kerényi György	0,2689 $\frac{m}{m}$	0,018426	1° 50' 47"	3° 38' 45"
Körmey László Sztrowszecz Péter	0,2675 $\frac{m}{m}$	0,01832 $\frac{m}{m}$	1° 43' 45"	3° 32' 50"

nak meghatározása rácsokkal.

δ az m -edik maximum minimumi elmozdítása

δ_3	δ_4	δ_5	δ_6	A fény hullám- hossza az m -edik meghatározásból nyert értékek	A $\lambda_1, \lambda_2, \dots$ értékek középértéke:
5° 31' 10"	7° 18'	9° 10' 30"	11° 30"	$\lambda_1 = 0,0005824$ $\lambda_2 = 0,0005877$ $\lambda_3 = 0,0005893$ $\lambda_4 = 0,0005848$ $\lambda_5 = 0,0005877$ $\lambda_6 = 0,0005874$	0,0005866
5° 30' 20"	7° 26' 10"				
5° 31' 7"	7° 21' 5"	9° 11' 5"	11° 3' 20"	$\lambda_1 = 0,00059903$ $\lambda_2 = 0,00058612$ $\lambda_3 = 0,00059164$ $\lambda_4 = 0,00059061$ $\lambda_5 = 0,00058921$ $\lambda_6 = 0,00059164$	0,00058984
5° 34' 35"	7° 13' 27"	9° 4' 22"	11° 2' 40"	$\lambda_1 = 0,0005521$ $\lambda_2 = 0,0005666$ $\lambda_3 = 0,0005706$ $\lambda_4 = 0,0005769$ $\lambda_5 = 0,0005797$ $\lambda_6 = 0,0005844$	0,0005706

A fény hullámhosszának meg.

határozása rács segítségével.

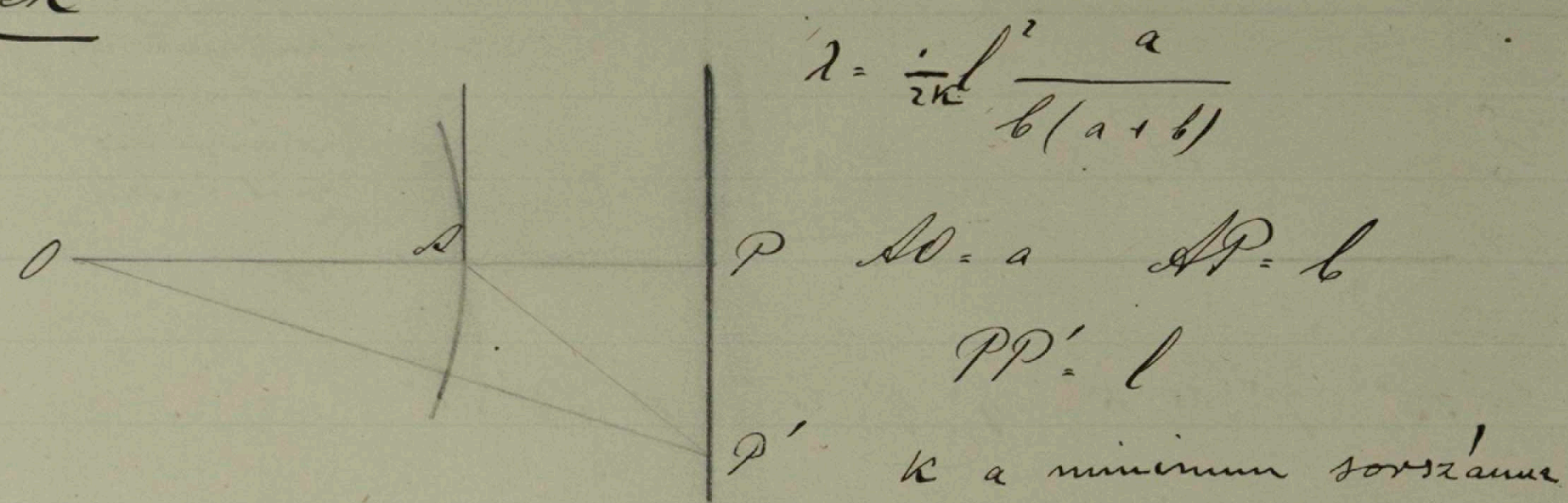
A dolgozó neve:	Ambroskóp csavaránál munka- gassza m.m. Árva.	Rácslemez kékiséje	δ_1	δ_2
Marsinyi Gyula	0,2678 mm	0,018341	1° 33' 15"	3° 38' 55"
Mondl Pórsch 1882. március 11.				
Tuckel Gyula, Lajósi Miklós	0,2682	0,01835	1° 40' 30" $\frac{1}{2}$	3° 38'
Lizky István	0,2685 mm	0,01833 mm	1° 48' 23"	3° 37' 57.5"
Somlyay Lajos és Linda Laci } márt. 15.3	0,26345 mm	0,018038	1° 45' 37.5"	3° 41' 07.5"
Pauer György } II/8 Hegedűs György	0,2665 mm	0,01832	1° 48' 48"	3° 38' 38"

δ_1	δ_2	δ_3	δ_4	A hullámhossz 1 2 3 ... meg. határozásból nyert értékek	λ
5° 29' 55"	7° 20' 15"	9° 9' 45"	10° 59' 35"		
5° 29' 50"	7° 21' 30"	9° 11' 24"	11° 07' 30"	0,0005782 0,0005781 0,0005865 0,000588 0,00058846	$\lambda = 0,0005875$
5° 29' 40"	7° 20' 15"	9° 10' 7.5"	11° 02' 2.5"	$\lambda_1 = 0,0005788$ $\lambda_2 = 0,0005819$ $\lambda_3 = 0,0005866$ $\lambda_4 = 0,0005870$ $\lambda_5 = 0,0005872$ $\lambda_6 = 0,0005869$	0,000587
5° 34' 37.5"	7° 22' 02.5"	9° 12' 17.5"	11° 01' 25"	$\lambda_1 = 0,0005541$ $\lambda_2 = 0,0005276$ $\lambda_3 = 0,0005850$ $\lambda_4 = 0,0005795$ $\lambda_5 = 0,0005290$ $\lambda_6 = 0,0005775$ $\lambda_7 = 0,0005822$	0,0005694
5° 30' 18"	7° 19' 32"			$\lambda_1 = 0,0005784$ $\lambda_2 = 0,0005819$ $\lambda_3 = 0,0005863$ $\lambda_4 = 0,0005852$	0,0005829

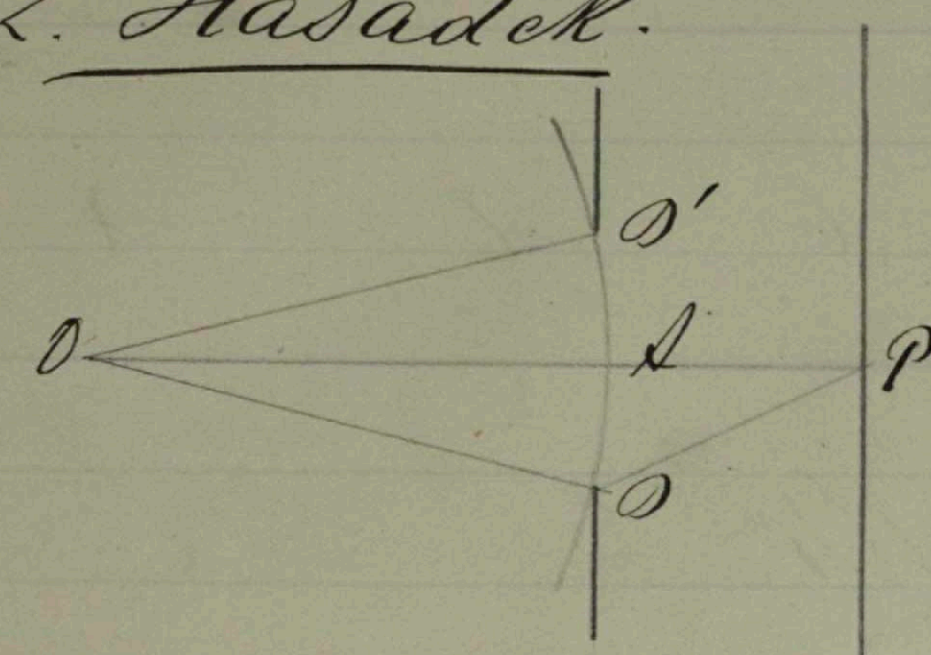
J. A. Fresnel-féle dis

1. Arnyék.

Fractio-jelenségek.

2. Hasadék.

$$\lambda = \frac{2l^2}{2} \left(\frac{a'+b'}{ab'} - \frac{a+b}{ab} \right)$$

$OP = a \quad PP' = b$
 $a' b'$ megfelelő árnyék a hasadék és a loupé egy másik irányba helyre kerül.

A dolgozó neve:

a   b   l λ

Lácky István

622 mm	124 mm	4	730.3	12.17 mm	0.000 437
		5	760.0	12.66	445
		6	792.2	13.20	467
		7	817.0	13.61	482
		8	844.5	14.07	525
					0.000 475

Morav L. József
 Marsi útfőnök
 márc. 4. in

630   120

Lucskó Gyula
 Szijártó Miklós

617	130		4,202	14	0,000 419
			4,044	14	0,000 418
			3,854	14	0,000 407
			3,659	14	0,000 406

a   b   a'   b'   l λ

850   120   750   140   22.5

A Fresnel-fő diffrazió
 Sínylevél.

A dolgozó neve	a	b	l	l
Bittenbinder Mihály Munk. M.	585 ^{mm}	164 ^{mm}		
Ormai Lajos Szerényi György	608 ^{mm}	118 ^{mm}		
Bauerthigyes } Hegedűs György } } 11/15				
Károly László Szerényi Péter Munk. 15	610 ^{mm}	114 ^{mm}		

$l_1 = 308 \text{ mm} \cdot \frac{1}{15} = 20.533$
 $l_2 = 323.5 \text{ mm} \cdot \frac{1}{15} = 21.567$
 $l_3 = 328.5 \text{ mm} \cdot \frac{1}{15} = 21.9$
 $l_4 = 333.5 \text{ mm} \cdot \frac{1}{15} = 22.233$
 $l_5 = 362.5 \text{ mm} \cdot \frac{1}{15} = 24.167$
 $l_6 = 373.1 \text{ mm} \cdot \frac{1}{15} = 24.873$
 $l_7 = 383 \text{ mm} \cdot \frac{1}{15} = 25.533$

szó-jelentés
 Hasadékok

a	b	a'	b'	s	l
652 ^{mm}	83 ^{mm}	583 ^{mm}	142 ^{mm}		
590 ^{mm}	130 ^{mm}	557 ^{mm}	158 ^{mm}		
635	87	565	177	0.482	0.000598

Fresnel jele diffraction jelenségek:

Ányék

Hasadék

Dolgozó neve	a	b	l	d	a	b	a'	b'	s	A
Somlyay Lajos és Linda László	600 μm	132 μm			636 μm	94 μm	549 μm	117 μm	0.5122 μm	0.000612

A földmágnesség vízszintes

erőösszetevőjének meghatározása.

	im.	φ	λ	$\mathcal{C}_1$	$\mathcal{C}_2$	T_1 pontos értéke	T_2 pontos értéke
Bauerfrigyes ^{1/22} és Hegedűs György	189.51 ^{gr.}	1° 8' 17"	0° 00' 15.8"	15 cm	44 mp.	0... 11° 28' 19" ^{mp} 5... 11 31 57 10... 11 35 30 15... 11 39 4 20... 11 42 39 25... 11 46 14 30... 11 49 49 35... 11 53 24 40... 11 56 59 45... 12 0 34 50... 12 4 9 ^{mp}	
Károly László Szevácskai Péter	189.51 ^{gr.}	0° 19.4'	0° 03' 18.5"	4.92 cm	31 mp.		
Lékny István							
Linda László és Janyay Károly	189.51 ^{gr.}	0° 01' 9.8"	0° 00' 15.84"	15 cm	43 mp.	0... 10° 55' 10" 5... 10° 58' 52" 10... 11° 02' 35" 15... 11° 06' 30" 20... 11° 10' 06" 25... 11° 13' 40" 30... 11° 17' 12" 35... 11° 20' 47" 40... 11° 23' 24" 45... 11° 27' 20" 50... 11° 31' 28"	

T_1 pontos értéke	T_2 pontos értéke	$\mathcal{C}_2$	$2 T_2$ közelítőleg	T_2	T_2 pontos értéke	T_2 pontos értéke	T_2 pontos értéke	$A.H.(Sec)$
21.5 mp.	21.483 ^{mp.}	5 cm	31 mp.	0... 12° 46' 31" ^{mp} 5... 12 49 6 10... 12 51 41 15... 12 54 16 20... 12 56 50 25... 12 59 25 30... 1 2 0 35... 1 4 34 40... 1 7 9 45... 1 9 43 50... 1 12 18	15.47 ^{mp.}	15.461 ^{mp.}	16.78 ^{gr cm} sec	
15.48 mp.	15.435 mp.	9.93 cm	36 mp.		16.15 mp.	18.13 cm.	15.09 18.5	
21.74	21.5636	3 cm	31 mp.	0... 10° 21' 02" 5... 10 23 38" 10... 10 26 12" 15... 10 28 46" 20... 10 31 22" 25... 10 33 56" 30... 10 36 32" 35... 10 39 08" 40... 10 41 42" 45... 10 44 10" 50... 10 46 51"	15.44	14.979	14.16.2	

A földmágnesség visszintés erő-

összetevőjének meghatározása.

A dolgozó neve	2m	4	8	8	2 ^h Rész- tely	2 ^h pontos meghatáro- zás

2 ^h pontos téma	2 ^h végleges Rész- teljesség radikális	8 ²	2 ^h Rész- tely	2 ^h pontos meghatározás	2 ^h vég- leges Rész- tely	2 ^h vég- leges Rész- tely

10. A földmágnesség vizsgálata

$$\frac{M}{H} = \frac{1}{2} \frac{L^2 \gamma u' - L^2 \gamma u}{(L+d)(d-L)} (1+\delta)$$

Ha földmágnestek, L a lyétől, u a

$$\gamma u = \frac{x}{(2a-b) + 2\left(\frac{x}{2a-b}\right)^2(a-\frac{1}{2}b)}$$

a a skála táskájánál Kék-
a fonál

$$\frac{1}{2L} \left\{ 1 - \left(\frac{x}{2a}\right)^2 \right\}$$

A dolgozó neve	L	Rúd kékeltől	Rúd nyugatról	d körüli körirészek	γu
		x_1 x_2	x_3 x_4	$x = \frac{x_1+x_2+x_3+x_4}{4}$	
Martinyásfal	113,6 m	~~132,7~~ 165 f. 164. 162. 164,5 f. 14,5 m.	33,2 f. 40 f. 144 m 118,5 f. 33, 78,5 f. 141 115,5 m 32,4 40 118,4	64, i.	
marcius 18 ^{án}		$x_1 = 78$ $x_2 = 53,5$	$x_3 = 65,9$ $x_4 = 89$		
Csukel Gyula	1133,5	f. 20,8 f. 125 21 124,9 24,1	v. 84,1 f. 11,5 84 11,1 83,9 70	70,2 7 70 7 70	110,18 0,01148
Trjarto' Al		$x_1 = 77,6$	$x_2 = 36,5$ $x_3 = 38,5$ $x_4 = 72,8$		

teserősszetevőjének meghatározása II.

néhány vizsintés erősszetevője, M a kiterítő rúd mágnesi nyoma-
 L körirészek közötti távolsága a felfüggesztés mágnestől fony. tengely-
 a' a megfelelő kiterítési rájok.

vda a fony. tengelytől, b a kiterítő rúd távolsága a fony. tengelytől, x az
rés skála-retegekben kifejezve
csavarási viszony = $\delta = \frac{L}{2a-b}$, ha φ az a körirészek, melyek a
tű a fonál 360°-kal való megcsavarásánál mutat.

L	Rúd kékeltől	Rúd nyugatról	$x = \frac{x_1+x_2+x_3+x_4}{4}$	$\frac{M}{H}$	H
	x_1' x_2'	x_3' x_4'			
887,8		v. 141 63 141			

A földmágnesség vízszintes erő-

ősketevőjének meghatározása.

A dolgozó neve	L	P _{int} kölektől		P _{int} nyugatról		$x = \frac{x_1 + x_2 + x_3 + x_4}{4}$	fy
		x ₁	x ₂	x ₃	x ₄		

Ludovikászló és Sombolyaglakaj } 22.	1103.5	47.04	48.50	45.72	47.56	52.43	0.042242

Csékman akó	1240 ^m	x ₁ 61.66	x ₂ 65.70	x ₃ 64.70	x ₄ 65.92	x = 63.74	0.02289
Sabó József mariai		91.3 32.1 91.1 32.3 91.	f. 88.7 42.8 88.6 43 88.7	p. 117.2 6.2 117. 4.7 116.7 7. 116.8 7.2 116.8	f. 90 111.8 90 112. 88.8		

Székely István

L'	P _{int} kölektől		P _{int} nyugatról		$x = \frac{x_1 + x_2 + x_3 + x_4}{4}$	fy'	$\frac{M}{K}$	MR	L (C ₂₅)
	x ₁ '	x ₂ '	x ₃ '	x ₄ '					

900.5	112.76	111.55	108.46	109.03	110.52	0.080289	34712 ^m	1416.2	0.218

850 ^m	x ₁ 69.85	x ₂ 63.88	x ₃ 68.75	x ₄ 64.97	x = 66.86	0.06734
f. 178 141.6 198 141.8 177.9 141.9 197.8	p. 126.7 204 126.8 200.9 127.1 199.5 124.2	f. 194 143.2 194.2 143.2 194.1 143.5 143.7 143.9	p. 152.9 177 153 177 153 177 154.1			

A földmágnesség vízszintes

erőösszetevőjének meghatározása.

A dolgozó neve	L	Punt Keleten		Punt nyugaton		$\frac{x_1 + x_2 + x_3 + x_4}{4}$	f/μ
		x_1	x_2	x_3	x_4		
Hegedius György Bauerfrigyes	109.9 ^{cm}	53.8 f.	69.02 v	69.5 v	53.05 f.	61.34	0.04934
1882. márc. 29.							

L'	Punt kel.		Punt nyug.		$\frac{x'_1 + x'_2 + x'_3 + x'_4}{4}$	f/μ'	$\frac{M}{R}$	MR	R
	x'_1	x'_2	x'_3	x'_4					
82.4 ^{cm}	129.03 f.	149.55 v	148.44 v	129.6 f.	139.155	0.110807	35067 (cm ³)	1678 ($\frac{gr \cdot cm^2}{sec^2}$)	0.218 ($\frac{gr \cdot t}{cm \cdot sec}$)

11. Elektromotoros erő és folyamintenzitás meghatározása elektromágnesi hatástól.

$$E = r \frac{i_1 i_2}{i_1 - i_2} = r \frac{H R^3}{2 F} \frac{t g u_1 t g u_2}{t g u_1 - t g u_2} \quad i = \frac{H R^3}{2 F} t g u$$

i_1 és i_2 a folyamintenzitások r ellenállás beavatolása mellett és anélkül;
 R a tekercs körpontiának távolsága a forg. tengelytől, F a tekercs menetei által berakott íves felület (az átkormányzott felület).

A dolgozó neve:	A telep egybeállítása	x_1	$t g u_1$	A becsatolt ellenállás (Ohmad-ekken)	x_2
Ormay Lajos Fizionyi György	Meidinger e. Bunsen elem.	12,87 cm			5,64 cm
Háncsy László Sztroicsenek Károly Április 19-én	Meidinger e. Bunsen elem.	82 mm	$\frac{82}{1500} = 0,06309$	28,599	3,95 mm
	Bunsen elem.	21,8	$B = 0,01654$	19,05	14,5
	Bunsen elem. Bunsen elem. Meidinger.	$x_1 = 31,16$			$x_2 = 51,58$
Pöschel Miklós Martiny László Április 23-án	Meidinger e. Bunsen elem.	66,5 mm	0,05102926	30	35,2 mm
	Bunsen elem.	108,2 cm		"	53,2
	Bunsen elem.	34,7	0,00335961	"	17,35
	Bunsen elem.	58,2	0,0224009	"	20,5

$t g u_1$	R (cm-ekben)	F (□ cm-ekben)	i_1	i_2	E
	70,5 cm				
$\frac{345}{1500} = 0,0304$	66,5 cm	143100 cm ²	0,13613	0,065597	3,6206
$B = 0,010384$			0,0369	$a = 0,02242$	0,0884
	76 cm	143100 cm ²			
0,01349826	660 mm	14347750 mm ²		1,0714657	
	61,5 cm	143100 cm ²			$E = 103$
0,0066682	660	"			$E = 1,135$
0,00787904	"	"			?

Electromotorikus erő és folyam

intenzitás meghatározása electromagnesi hatásból.

	A telepe egyb. állítás	x_1	Ag_{m1}	a becsatolt ellenállás Ohmokban r	x_2
Sükei Gyula és Szijjarto Miklos	Daniel Bunsen	109.7			
Somlyay Lajos Linda Lovas	4 Meidinger Bunsen	$x_0 = 127.757$ $x_0 = 114.975$ ~~110.80~~	0.81776 0.66636	9.80	$x_1 = 86.372$ $x_1 = 74.425$
Flegedius György Kauszinger	4 Meidinger elem Bunsen elem	84.25	0.06453	9.62	63.88

Ag_{m2}	R	F	i_1	i_2	E
electromagnetikus ego. len					
					1.00
	61.1				1.035
					1.74
0.60636	61.65	144079.57			4 Elemé = 3.1144 Ohm 1 " = 0.7786
0.42222					1.8104
0.04902	66.05 ^{cm}	143100 ^{cm}	0.13643	0.10364	4E = 4.148 E = 1.037

12 Elektromos ellenállások meg

Az adott fémek ellenállási együtthatói megha-
vörösítés sorozatú ellenállásait

A dolgozó neve	A fém név:	A fém sorozatú hossza cm.ekben	Kerentm. □ cm.ekben	Ellenállás Ohm. ad. sk. tan	Ellenállási együtth. t ₀
apr. 15. Lückel Gyula Frijártó M.	Platin	456,75	0,6940		0,01179
	Lapított réz	97,5	0,002827	4	0,01407
	Kov. réz	70,1	0,002817		0,00292
	vörös réz	143,2	0,01020		0,00069
	vas				
aprilis 19 Tomlay Lajos Linda Laci	Ujzúst	96,10	0,0048	4,868	0,2436
	Platin	56,28	0,0159	0,594	0,1681
	vastagabb sárgaréx	67,82	0,0097	0,254	0,0741
	vékonyabb sárgaréx	88,00	0,0090	0,8018	0,0827
	vörösréz	188,76	0,0282	0,129	0,0193
acél	105,50	0,0374	0,465	0,1618	
Aprilis 20 Pottenbinder Miklós Martiny László	Platin	60 cm.	0,01233	0,74824	0,0001414
	vörös réz	122,4 cm.	0,01926	0,077807	0,000177575
	sárga réz	69,3 cm.	0,019625	0,084592	0,000023957
	ujzúst	63,4 cm.	0,006602	3,115214	0,000024092

Katározása Wheatstone hidján.

Tírórandó R 100 cm. hosszúsága, 1 □ cm. Kerentmetszete
váltakozóan egymással.

A dolgozó neve	A fém név	A fém sorozatú hossza	Kerentm. □ cm.	Ellenállás Ohm. ad. sk. tan	Ellenállási együtth. t ₀
Hegedűs György Bancsági György apr. 17/27	Platin	43,7 cm. ~~96,9 cm.~~	r = 0,0255	0,381215	0,00061782
	Vas	110,6 cm.	r = 0,028	0,563014	0,00051165
	Sárgaréx	69,35 cm.	r = 0,026	0,34075	0,00051043
	Vörösréz	114,3 cm.	r = 0,021	0,2082	0,00002523
	Ujzúst	96,9 cm.	r = 0,014 cm.	5,1805	0,0003292
Dumay Lajos Kerecsényi György apr. 22.	Blom	64 cm.	r = 0,107	0,03939	0,00002214
	Platin	60,4 cm.			
	Ujzúst	63,8 cm.			
	Vörösréz	123,1 "			
	Sárgaréx	70,0 "			
Izékny István	Platina	45,5 cm.	0,785 □ cm.	2895 ohm.	0,00070349
	Blom	64,3 cm.	13,007 □ cm.	7105 ohm.	0,0016002
	Vörösréz	22,50 cm.	0,95 □ cm.	46 ohm.	0,00064345
Kancsó László Kerecsényi György Apr. 26.	Platina	45,5 cm.	0,785 □ cm.	2895 ohm.	0,00070349
	Blom	64,3 cm.	13,007 □ cm.	7105 ohm.	0,0016002

13. A galvánfolyam intenzitásai kültöm

6000 egységének összehasonlítása.

Dolgovó neve

a te	A galva	A mágn.	A negatív	Ugyanaz	A kiva	A vegy.
lep egymeter	tü kitérő	intenzitás	electrod	to egybontás	lavatót	tás tar
beátlí	állandó	seinek	to electromag	meg folya	relatív	mit
ása	A	egységben	relatív	előt	ligmolt	ge: (perect)

V. 10.

Somlyay Lajos
és
Linda László

A folyam	A réz	A felfer
intenzitás	entéke	ele
rel. egys	tróm.	egy leg
gömben	segben	gata:

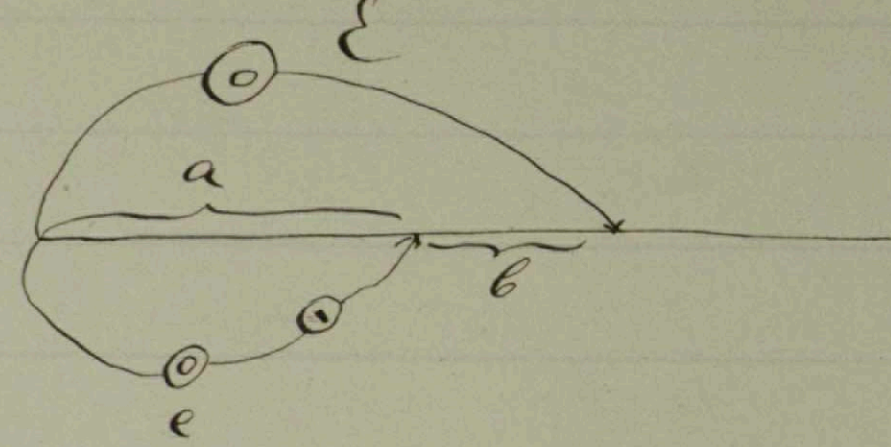
V.

A folyam	A plon	F. inte	A durleg	A viz p.
intenzitás	tot viz	titás viz	(tacet)	electrode
durleg	egy	egység	előt	miat pe
segben	to mege	egység	ben.	quivalen
				te:

14. Elemek ellenállásának és elektromotoros erőviszonyának meghatározása.

1. $\frac{\mathcal{E}}{c} = \frac{W+a+b}{a}$ $W = \frac{ab' - ab}{a' - a}$ (Beetz módszer)

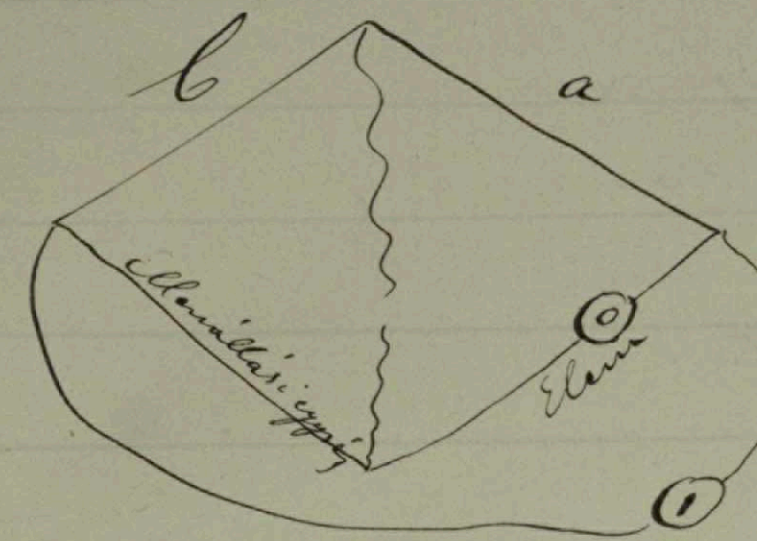

Beetz-féle módszer.

Időköz neve	Ar elemek neve:	A kísérlet sodrony ellenállás	a sodrony r-én ellenállás (hozz X ellenállás)	b	a'
Somlyay Lajos és Binder Lajos	Bunsen Daniell Meidinger Leclanché		625	225	685

Magis G.
Bunsen Daniell kísérlet

2. $W = \frac{a}{b}$ (Mance módszer)

Mance módszer

b'	Ar elem ellenállás W	$\frac{\mathcal{E}}{c}$ (Két elem el. mot. erőinek viszonya)	a	b	Ar elem ellenállás
215	68.75	Bunsen Daniell	54	Bunsen 946	0.04851 Ohm
			189	Dan. 810	0.2237 "
			605	Leclanché 305	1.5224 "
			800	Meid. I. 200	3.9914 "
			798	II. 202	3.9414 "
			876	I+II. 124	7.0559 "
			630	I+II+III+IV 340	16.6864 "

16. A hang terjedési sebessége szilárd

$$c = 330 \sqrt{1 + 0,004t} \cdot \frac{L}{l} \text{ méter}$$

$$E = \frac{c^2 s}{981,0} \frac{gr}{cm^2}$$

(Képlet mód.

c a hang terjedési

L a hang hullámhossza

E az anyag statikus

terjedési sebessége szilárd testekben. Elaszticitás modulusa.

(Képlet mód.

c a hang terjedési sebessége az illető szilárd (röntalaktív) testben

hullámhossza L a hang hullámhossza, E ugyanaz a levegőben.

modulusa.

A jelzős neve:	Anyag	s	L	l	c	E	
Hegedűs György	Vas (széndarab)	7,75	1166 ^{cm} / _m	768 ^{cm} / _m	5162 ^m	210500 ^{gr} / _{cm²}	18°C mellett
	Fa (fenyőfa)	9,5	1000 ^{cm} / _m	61,9 ^{cm} / _m	5492	15373	

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

